

LCA av Dalarnas Villa- klimatpåverkan från hela byggnad och från vattenskador i kök och badrum

2022-08-30

Bojana Petrović
Doktorand

Högskolan i Gävle/Högskolan Dalarna

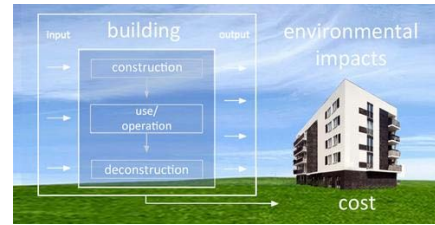
bpv@du.se

HÖGSKOLAN
DALARNA

Viktiga fakta

- Byggsektorn står för cirka 35% av energianvändningen och 40% av växthusgasutsläppen på global nivå
- EU-mål - minska koldioxidutsläppen upp till 90% till 2050
- Sveriges mål - koldioxidneutral 2045 (för närvarande 21% växthusgas)
- Syfte: Minska miljöpåverkan för hela byggnader i framtiden

Regler om klimatdeklaration

- Boverket introducerar klimatdeklarationer för nya byggnader från **2022 (A1-A5)**
- Senare regler - gränsvärden **2027**
- Nordiska länder mål- Harmoniserade metoder, verktyg, databaser, gränsvärden
- Mest använda enhet: kg CO₂e/m²/år i 50 eller 60 år som referensstudieperiod (RSP)
- Klassificering: enfamiljshus, flerfamiljshus, kontor etc.
- Syfte: förenklad och jämförbar LCA och minska CO₂

A1-A3 Produktskede			A4-A5 Byggprocess	
A1	A2	A3	A4	A5
Råmaterial	Transport	Tillverkning	Transport	Bygg- och installationsprocesser

LCA skeden och moduler

<i>Skede</i>	<i>Modul</i>	
Produktskede	Råvaruförsörjning	A1
	Transport	A2
	Tillverkning	A3
Byggproduktionskede	Transport till byggplatsen	A4
	Bygg och installationsprocesser	A5
Användningsskede	Användning/drift	B1
	Underhåll	B2
	Reparation	B3
	Utbyte	B4
	Renovering	B5
	Energianvändning	B6
	Vattenanvändning	B7
Slutskede	Demontering/Rivning	C1
	Transport	C2
	Avfallshantering	C3
	Deponi	C4

Alla skeden var inkluderad i Dalarnas Villa

Specifik data- EPD

Environmental Product Declaration

In accordance with ISO 14025 and EN 15804 for:

CLT (Cross Laminated Timber)
by **Stora Enso**

Programme: The International EPD® System, www.en15804.com
Programme operator: EPO International AB
EPD registration number: S-P-02033
ECO Platform registration number: 000071225
Publication date: 2020-05-11
Valid until: 2025-04-27

EPD - ENVIRONMENTAL PRODUCT DECLARATION

according to ISO 14025 and EN 15804

Bau-EPD
Baustoffe mit Transparenz

PUBLISHER: Bau EPD GmbH, A-1070 Wien, Seidengasse 13/3, www.bau-epd.at
PROGRAMME OPERATOR: Bau EPD GmbH, A-1070 Wien, Seidengasse 13/3, www.bau-epd.at
OWNER OF THE DECLARATION: ISOCELL GmbH
DECLARATION NUMBER: EPD-ISOCELL-2016-1-ECOINVENT
DECLARATION NUMBER ECOPLATFORM: ECO EPD Ref. No. 000000086
ISSUE DATE: 25.08.2014
VALID UNTIL: 25.08.2019

Blown insulation made of cellulose fibre
ISOCELL GmbH

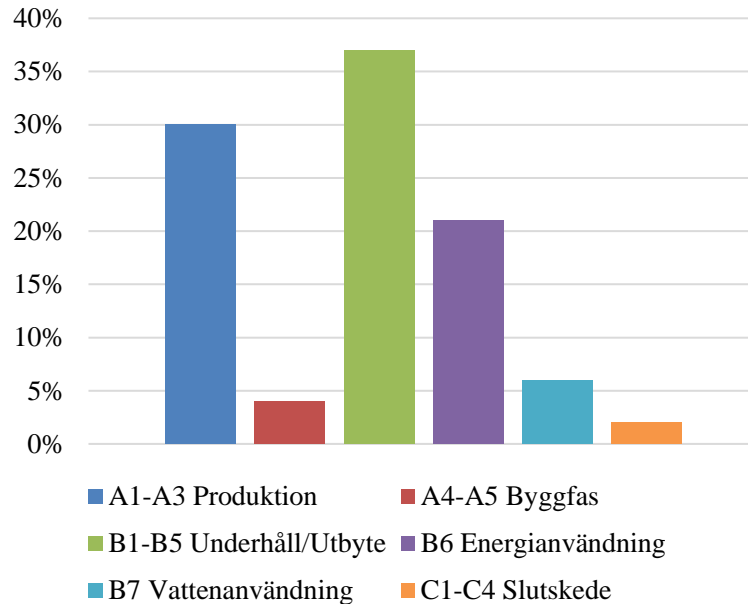
Dalarnas Villa – trähus

Trä som huvudbyggnadsmaterial:

- Trä för panel och stomme/reglar
- Cellulosaisolering för yttervägg och tak
- Träfiberisolering för innervägg

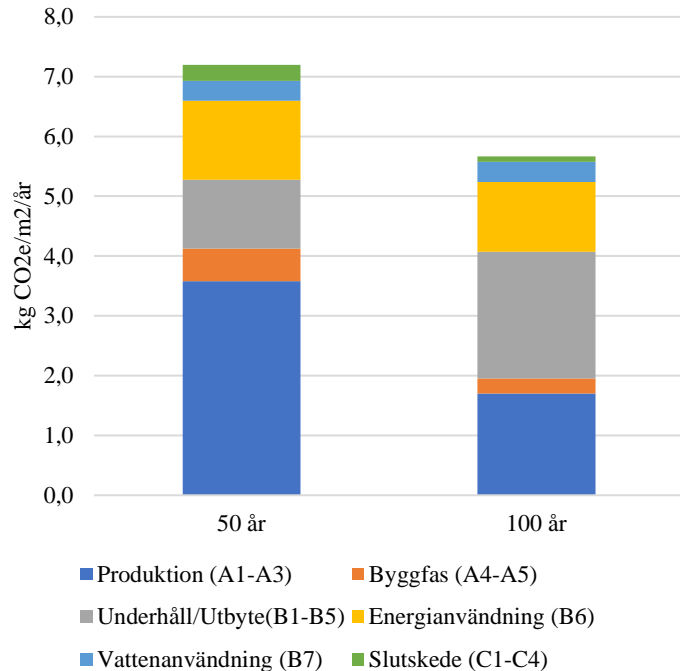

Livscykelanalys (LCA) av Dalarnas Villa under 100 år

- Totala utsläppen: 5.7 kg CO₂e / m² / år
- 2/3 av de totala CO₂e- produktion och ytbyte av byggmaterial

Dalarnas Villa- LCA resultat och Benchmarks

➤ Dalarnas Villa: 7.2 kg CO₂e/m²/år (50 år)

Andra exempel:

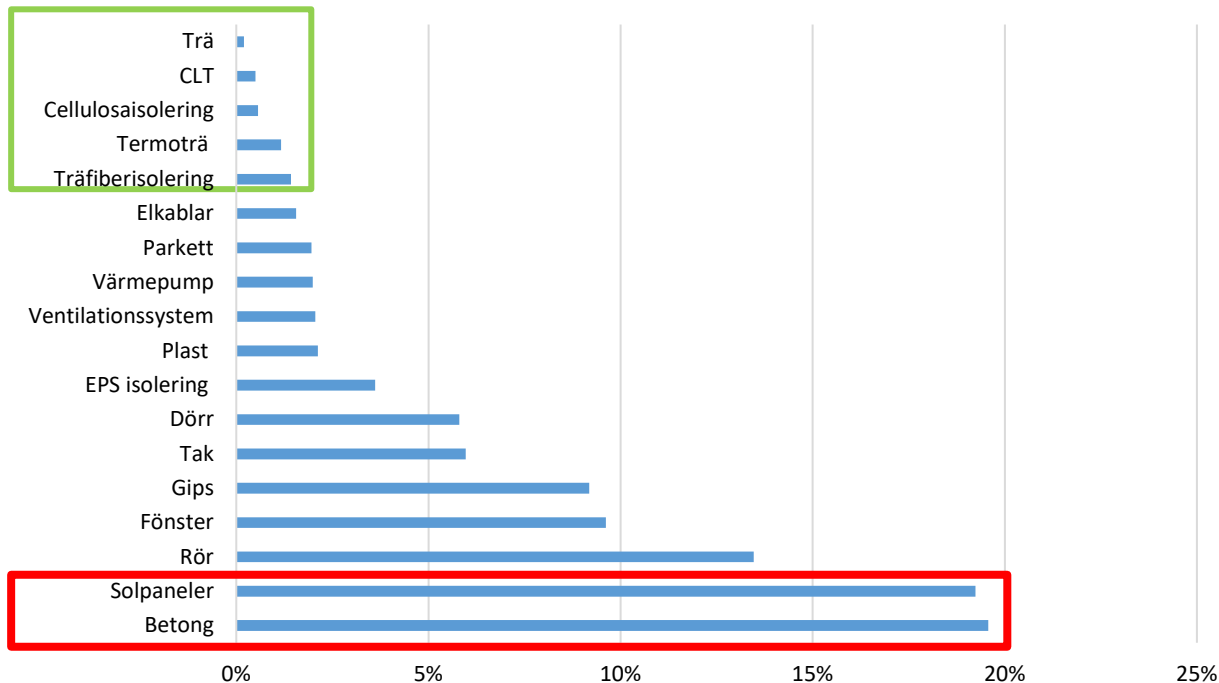
➤ Norge: (4-8.2) kg CO₂e/m²/år (60 år)

➤ Finland: 15.5 kg CO₂e/m²/år (50 år)

➤ Frankrike: 14 kg CO₂e/m²/år (50 år)

Koldioxidutsläpp från byggmaterial och installationer

Träbaserade material har nästan nollutsläpp

Vattenskada i kök och badrum- CO₂e utsläpp

- Metod: Livscykelanalys (LCA)
- Undersökt två rum: kök och badrum
- Använt programmet One Click LCA
- EPD material

Metod LCA

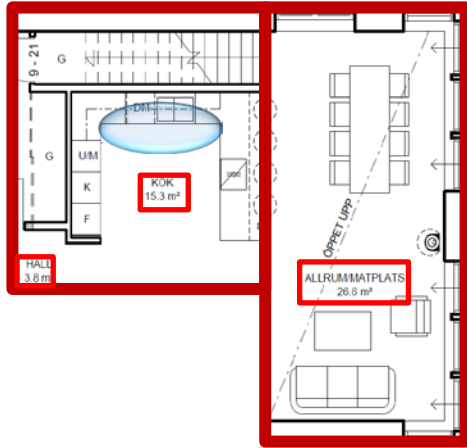
- Materialutsläpp (produktion + rivning)
- Energiutsläpp (torkningsprocess)
- Transportutsläpp (från närmaste butik till byggnaden)

Material: specifik (EPD)

Energi data från program One Click LCA, (IEA)- (14 dygn för torkning av material)

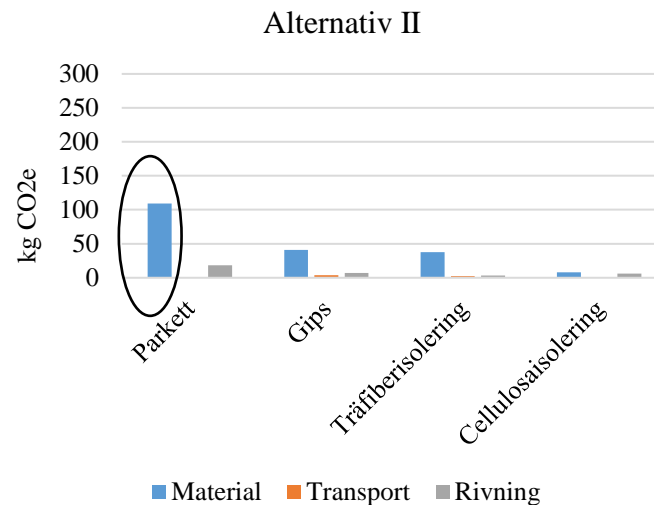
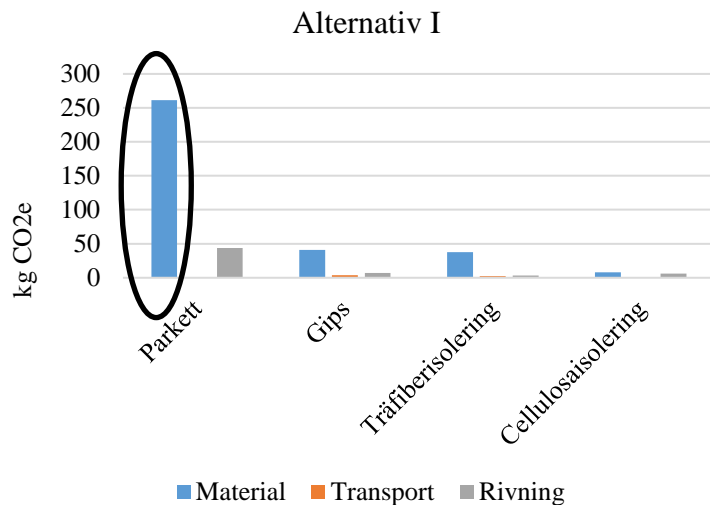
Transport: närmaste försäljningsställe i Dalarna

Vattenskada i kök

- en vattenskada i diskbänkskåpet som sprider sig vidare till intilliggande konstruktion

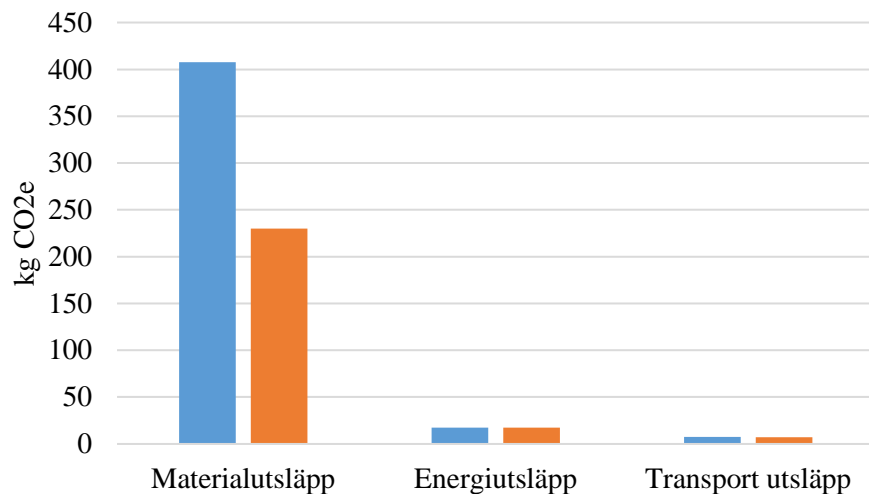
Renovering av kök

Renovering av kök

Kök: 15,3 m²

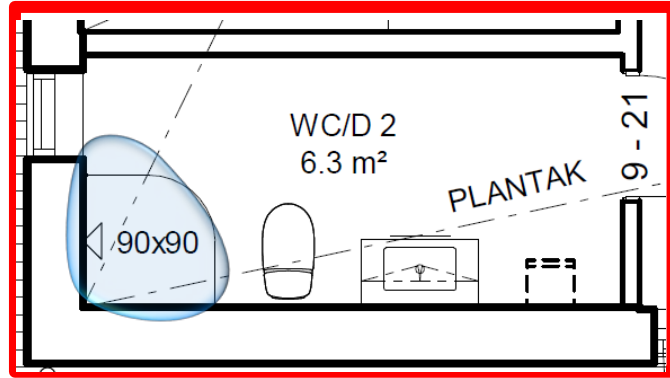
- Alternativ I: renovering all parkett i alla rum (kök+hall+allrum)
- Alternativ II: renovering del av parkett (kök+hall)

Minska 41%
koldioxidutsläpp

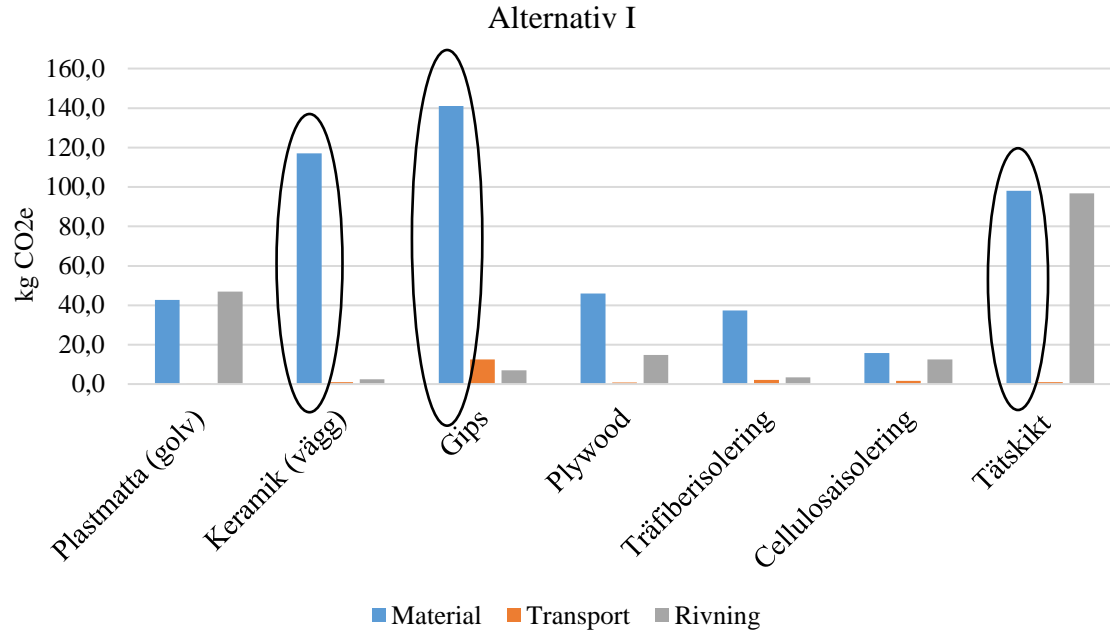
■ Alternativ I ■ Alternativ II

Vattenskada i badrum

- en tätskiktsskada i duschplatsen som har spridits till intilliggande konstruktion

Renovering av badrum

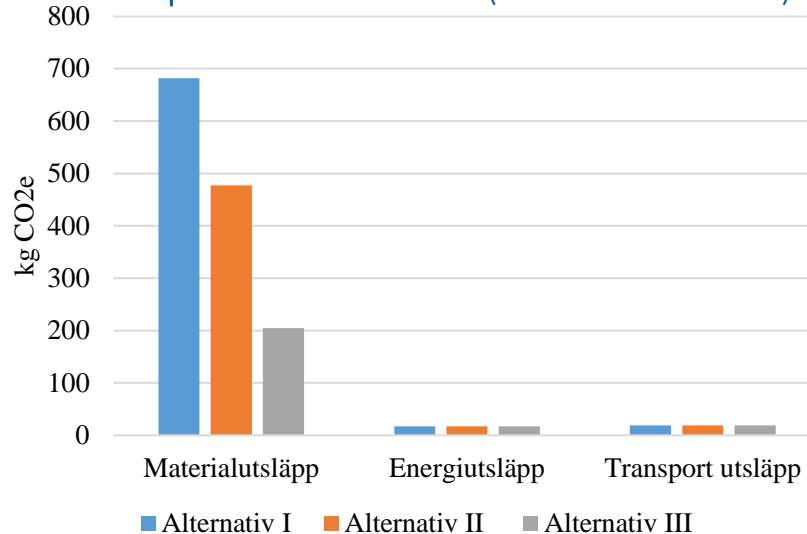

Renovering av badrum

Badrum: 6,3 m²

- Alternativ I: reparera hela badrum
- Alternativ II: reparera del av badrum (70% ersatt material)
- Alternativ III: reparera del av badrum (30% ersatt material)

Sammanfattning

- Energianvändning genererar mindre utsläpp än produktion av byggmaterial och installationer
- Träbaserade produkter har nästan inget utsläpp
- Betong och solpaneler - de mest framträdande materialen för CO₂-utsläpp
- Framtid: fokus på hållbart byggmaterial
- Reparera mindre material efter vattenskada
- Minska CO₂ från vattenskador i byggnader

